

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Enhet 2
Ann-Louice Jonsson

DOM
2013-08-23
Meddelad i
Falun

Mål nr
1162-13

Sida 1 (7)

SÖKANDE

SEBAB AB, 556505-1983
Bariungatan 15-19
213 64 Malmö

Ombud: Advokat Jerker Alm
Advokatfirman Vinge KB
Box 1064
251 10 Helsingborg

MOTPART

AB Borlänge Energi Elnät, 556478-9682
Box 834
781 28 Borlänge

Ombud: Advokat Per-Ola Bergqvist
Foyen Advokatfirma AB
Box 7229
103 89 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår SEBAB AB:s ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2013 -08- 2 6	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 91064

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00

E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

marrätten i Sundsvalls dom i mål nr 3372-07 och Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 568--570-08.

Borlänge Energi bestrider bifall till ansökan och anför till stöd för sin inställning i korthet följande. Upphandlingen har genomförts i enlighet med de upphandlingsrättsliga principerna och LUF. Det är tillåtet att, såsom skett i förevarande upphandling, ställa krav på att anbudsgivare redan i anbudsskedet ska visa att den tekniska lösning som offereras överensstämmer med efterfrågad teknisk specifikation. Bolaget uppfyllde vid anbudets ingivande inte det uppställda kravet på typgodkännande (Teknisk Leveransbeskrivning, punkten 5.3) och anbudet har rätteligen förkastats. Vid upphandlingar under tröskelvärdena, såsom i förevarande fall, finns inget krav på att den upphandlande enheten ska ange "eller likvärdigt" då de tekniska specifikationerna hänvisar till svensk standard. Bolaget har under anbudstiden inte heller tillhandahållit något underlag att pröva eventuell likvärdighet mot.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förutsättningar för förvaltningsrättens prövning

I mål om överprövning enligt LUF gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter han grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten har således att pröva om det på grundval av vad Bolaget anfört är visat att Borlänge Energi har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LUF och att detta medfört att Bolaget lidit eller riskerat att lida skada (16 kap. 6 § LUF). De grundläggande principerna innebär att upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 24 § LUF).

Är kravet på typgodkännande enligt Standarden oproportionerligt?

Upphandlingen avser en totalentreprenad innefattande bl.a. ett nytt 12 kV inomhusställverk med tillhörande kontrollutrustning.

I de Administrativa föreskrifterna anges att företaget skall offerera och leverera ett provat ställverk enligt SS-EN 62271-200 med samprovat tryckavlastningssystem (AFB.51). I den Tekniska Leveransbeskrivningen (punkten 5.3) anges vidare att metallkapslat fabrikstillverkat ställverk skall vara utfört och provat (godkänt) enligt SS-EN 62271-200 samt att godkända provdokument för aktuellt ställverk på begäran ska kunna uppvisas i samband med utvärderingen.

Bolaget, som anser att ovan nämnda krav på att offererat ställverk ska vara typgodkänt enligt Standarden vid anbudstillfället är oproportionerligt, anför bl.a. följande. Ett obligatoriskt krav som är kopplat till själva utförandet av aktuell tjänst eller leverans av produkt ska vara uppfyllt vid leveranstillfället. Det är således tillfyllest att anbudsgivaren vid anbudstillfället kan göra sannolikt att ett godkännande enligt Standarden kommer att föreligga vid leveranstidpunkten. Det ställverk som bolaget offererat tillhör en modellserie som för närvarande testas för att erhålla typgodkännande enligt Standarden. Slutprovning kommer att genomföras under april 2013 och ett godkännande kommer således att föreligga långt innan leveranstidpunkten. Den aktuella modellserien är en uppdatering av en modellserie som sedan tidigare har ett typgodkännande enligt Standarden, vilket även framgår av det brev från tillverkaren som Bolaget bifogat sitt anbud. Av brevet framgår vidare att certifieringsförfarandet pågår. Borlänge Energi skulle kunna uppnå samma effekt med kravet på typgodkännande om uppfyllelsestidpunkten istället sattes till leveranstidpunkten. I förevarande fall löper det ett flertal månader mellan tidpunkten för tilldelningsbeslut och leverans och Borlänge Energi kunde ha valt ett mindre ingripande alternativ och istället som kontraktsvillkor föreskrivit att Borlänge Energi har möjlighet att vända sig till den anbudsgivare som vid utvärderingen hamnat näst bäst

för det fall ett godkännande inte föreligger senast den 31 maj 2013. Även den omständigheten att ytterligare en anbudsgivare har uteslutits ur upphandlingen på samma grund, talar för att den negativa effekt som kravets utformning fått är oproportionerlig i förhållande till det eftersträvade syftet med kravet.

Borlänge Energi anför för egen del bl.a. följande. Det är fullt tillåtet att ställa ett krav som innebär att anbudsgivaren ska visa att den tekniska lösning man offererar att leverera överensstämmer med efterfrågad teknisk specifikation redan i anbudsskedet. Det anbud som Bolaget lämnat innehåller tekniska lösningar som inte överensstämmer med de krav som ställs upp i förfrågningsunderlaget genom att det ställverk som Bolaget offererar inte är typgodkänt i enlighet med föreskrivet krav i den tekniska leveransbeskrivningen. Den tidsplan avseende det prövningsförfarande som Bolaget hänvisar till utgjorde inte heller del av anbudet och ingick därför inte som underlag vid kvalificeringen. Det är tillåtet att den upphandlande enheten redan i anbudsskedet prövar i vad mån den av anbudsgivaren offerrade tekniska lösningen överensstämmer med uppställda krav i förfrågningsunderlaget. Bolaget har under anbudsfasen inte heller tillhandahållit något underlag som Borlänge Energi kunnat pröva eventuell likvärdighet mot. Det vore orimligt och oproportionerligt om Borlänge Energi, trots uppställt krav, skulle behöva sväva i ovisshet ända fram till leveransdatum gällande leverantörens möjlighet att leverera det som efterfrågas och uppfylla de ställda kraven på funktion och prestanda m.m. i enlighet med avtalet.

Förvaltningsrätten anser inledningsvis att det av förfrågningsunderlaget tydligt framgår att offererat ställverk ska vara utfört och provat enligt angiven Standard vid anbudstidens utgång. Förvaltningsrätten kan inte heller finna stöd för att det skulle möta något generellt rättsligt hinder för en upphandlande enhet att kräva att anbudsgivare redan i anbudet visar att tekniska krav på funktion och prestanda är uppfyllda.

Proportionalitetsprincipen innebär att den upphandlande enheten i en upphandling inte får ställa större krav på leverantören eller leveransen än som behövs och vad som får anses vara ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen (prop. 2006/07:128 s. 132 och 155). När en upphandlande enhet bestämmer föremålet för upphandlingen har den stor frihet. Kraven måste vara kopplade till föremålet för upphandlingen, dvs. de ska avse och påverka just den produkten som upphandlas. De krav som ställs upp får inte heller strida mot principerna om icke-diskriminering och fri rörlighet för varor och tjänster och måste också i övrigt vara förenliga med unionsrätten (se RÅ 2010 ref. 78).

Förvaltningsrätten anser att kravet på typgodkännande enligt Standarden såsom det uppställts i den Tekniska Leveransbeskrivningen får anses lämpligt och effektivt. Det har i utredningen inte framkommit något som tyder på att kravet på att offererat ställverk ska vara godkänt enligt angiven Standard vid tidpunkten för anbudsingivandet syftar till att rikta sig till en eller ett fåtal specifika leverantörer. Det har heller inte gjorts gällande att anbudstiden varit oskäligt kort eller att Bolaget av annan godtagbar anledning inte haft möjlighet att uppfylla kravet inom anbudstiden. Kravet på att ett godkännande ska föreligga redan vid anbudstidens utgång framstår inte heller som godtyckligt eller uppenbart oskäligt, utan får enligt förvaltningsrättens mening anses förenligt med proportionalitetsprincipen och de övriga unionsrättsliga principer som bär upp LUF. Det saknas sammanfattningsvis skäl för ingripande enligt LUF på denna grund.

Frågan om likvärdighet

Bolaget gör gällande att kravet på typgodkännande inte är utformat på ett korrekt sätt och framför i denna del bl.a. följande. Om Borlänge Energi utformat det aktuella kravet på typgodkännande enligt Standarden i förenlighet med 6 kap. 2 § LUF och kompletterat skrivningen med orden ”eller likvärdigt”, hade dels Bolaget kunnat utforma sitt anbud annorlunda och redovisat fullständiga testresultat från tillverkaren i en helt annan omfatt-

ning än vad som framgår av nu ingivet anbud, dels Borlänge Energi för egen del haft klart för sig att en individuell prövning ska göras oberoende av vilket bevismedel som åberopas gällande de verkliga bakomliggande förhållandena som ett typgodkännande avser.

Förvaltningsrätten konstaterar att upphandlingen genomförs enligt de bestämmelser som gäller för upphandlingar under tröskelvärdena enligt 15 kap. LUF. För det aktuella upphandlingsförfarandet är det endast 6 kap. 4 § LUF som är tillämplig (se 15 kap. 2 § LUF). Av det sagda följer således att det i sådana upphandlingar inte ställs upp något krav motsvarande de i 6 kap. 2 § LUF på att tekniska specifikationer som hänvisar till en standard ska vara utformade på så sätt att hänvisningen åtföljs av orden "eller likvärdig". Förvaltningsrätten anser inte heller att det aktuella kravet som sådant står i strid med bestämmelsen i 6 kap. 4 § LUF eller att Bolaget på annat sätt förmått visa att det finns skäl för ingripande enligt LUF på denna grund.

Då det i målet är klarlagt att det ställverk som Bolaget offererat inte uppfyllde aktuellt krav enligt den Tekniska Leveransbeskrivningen har Borlänge Energi haft fog för att förkasta dess anbud. Ett Bolag vars anbud rätteligen har förkastats riskerar normalt sett inte att lida någon skada, såvida inte samtliga andra anbud också borde ha förkastats. Detta har inte åberopats som grund i målet, varför Bolagets ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 C LOU).

Karin Forslund Johansson
rådman